

Dosarul nr. 2r-531/2022
2-21159124-01-2r-07112022

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (L. Turculeț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

DECIZIE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Tiutiunic Teodora,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Municipală Cahul „Piața Centrală” împotriva Teodorei Tiutiunic privind încasarea
datoriei,

împotriva încheierii din 10 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care s-
a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de
Tiutiunic Teodora, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să
efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 28 octombrie 2021, ÎM Cahul „Piața Centrală” a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Teodorei Tiutiunic privind încasarea datoriei în sumă de 5 677
de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 252 de lei și a cheltuielilor de judecată în
sumă de 270 de lei.

Prin hotărârea din 11 mai 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost
admisă cererea de chemare în judecată.

S-a încasat de la Tiutiunic Teodora în beneficiul ÎM Cahul „Piața Centrală”
datoria în sumă de 5 677 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 252 de lei, taxa de
stat în sumă de 270 de lei și cheltuieli pentru înștiințare publică în sumă de 150 de
lei.

La 06 septembrie 2022, Tiutiunic Teodora a depus cerere de apel prin care a
solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel,
casarea hotărârii din 11 mai 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu emiterea
unei hotărâri noi prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 10 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, s-a respins
cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de Tiutiunic
Teodora, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 25 octombrie 2022, Tiutiunic Teodora, a depus cerere de recurs împotriva
încheierii din 10 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea încheierii
contestate, cu trimiterea cauzei la rejudicare la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a examinat formal circumstanțele cauzei, din actele și materialele dosarului fiind evident că, Tiutiunic Teodora nu a recepționat acțiunea civilă depusă de ÎM Cahul „Piața Centrală” și doar după ce a aflat despre existența unei hotărâri judecătorești, a solicitat copia acesteia, care ulterior a fost contestată în termenul legal, cu respectarea prevederilor art. 362 din Codul de procedură civilă în coroborare cu prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă.

A mai relatat că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 11 mai 2022, putea fi contestată doar după ce a devenit cunoscut conținutul acestuia. Astfel, termenul de declarare a apelului a început să curgă din momentul în care a recepționat hotărârea judecătorească și anume din 08 august 2022, dar nu de când a auzit de o oarecare hotărâre. Mai mult, instanța de apel, în mod eronat a pus în sarcina recurenteii faptul că nu a cunoscut despre hotărârea judecătorească, pe motiv că nu s-a interesat de soarta unei pretinse datorii.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 10 octombrie 2022, care a fost expediată participanților la proces la data de 12 octombrie 2022 (f.d. 68).

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 25 octombrie 2022 este declarată cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 70).

Copia recursului declarat a fost expediat în adresa participanților la proces la 07 noiembrie 2022 (f.d. 75).

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept aplicabile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Tiutiunic Teodora, cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintată de către Tiutiunic Teodora, împotriva hotărârii din 11 mai 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Colegiul învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul reiterează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Copia dispozitivului hotărârii din 11 mai 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost expediată recurentei conform scrisorii de însoțire la 12 mai 2022. Conform materialelor dosarului, avizul poștal prin care a fost expediat dispozitivul hotărârii, a fost restituit instanței de judecată la data de 06 iunie 2022 cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 43, 44).

La caz, legiuitorul a reglementat, prin prisma Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr. 1457 din 30 decembrie 2016, că în cazul lipsei destinatarului/altor persoane care pot primi corespondența (art. 105 alin. (6) CPC), poștașul perfectează avizul de sosire pe care îl depune în cutia poștală individuală cu informația despre posibilitatea părții de a-și ridica personal corespondența, sub sancțiunea operării prezumției relative de comunicare, dacă destinatarul nu și-a ridicat actul de la oficiul poștal, în termenul prescris de lege. Mai mult, prin prisma pct. 2 a hotărârii nominalizate se reglementează că trimiterea nereclamată este trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Instanța de recurs a mai constatat că, prin încheierea din 28 octombrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a primit în procedura examinării cererilor cu valoare redusă cererea de chemare în judecată depusă de ÎM Cahul „Piața Centrală” prin care Tiutiunic Teodora a fost informată despre depunerea acțiunii și despre necesitatea prezentării în termen de 30 de zile de la data comunicării încheierii, a unei referințe și probe, copii de pe înscrisurile necesare.

Totodată, Colegiul constată că, potrivit somației nr. 141/76 din 12 august 2021 Tiutiunic Teodora a fost înștiințată despre existența unei datorii formate la contractul de locațiune. În somație s-a indicat și faptul că în cazul neachitării în termen de 5 zile a datoriei formate, aceasta va fi acționată în instanța de judecată cu privire la încasarea datoriei, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 9, 10).

De asemenea, Colegiul accentuează că Tiutiunic Teodora, a fost înștiințată public despre existența acțiunii pe rol și despre faptul că este în drept să depună referință în termen de 30 de zile (f.d. 38).

Astfel, în temeiul art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Cu referire la argumentul recurentei precum că nu a cunoscut despre existența litigiului și că hotărârea judecătorească putea fi contestată doar după ce a devenit cunoscut conținutul acesteia și termenul de declarare a apelului a început să curgă din momentul recepționării hotărârii judecătorești, instanța de recurs îl consideră ca fiind unul neîntemeiat și declarativ, deoarece participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Totodată, Tiutiunic Teodora nu a prezentat argumente cu privire la faptul nerecepționării corespondenței de la Judecătoria Cahul, sediul Central la adresa sa de domiciliu, care este indicată atât în cererea de apel cât și în cererea de recurs.

Or, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 11 mai 2022, iar cererea de apel a fost depusă tocmai la data de 06 septembrie 2022, peste termenul prevăzut de lege.

În context, având în vedere că Tiutiunic Teodora, nu s-a interesat despre soarta dosarului aflat pe rolul instanței de judecată, instanța de apel întemeiat a constatat omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe. Or, recurenta are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De asemenea, Colegiul reiterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună-credință în raport cu drepturile sale procedurale și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, condiție sugerată și de jurisprudența CEDO.

În altă ordine de idei, art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, prevede că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzută de art. 116.

În virtutea art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Tiutiunic Teodora.

Se menține încheierea din 10 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală Cahul „Piața Centrală” împotriva Teodorei Tiutiunic privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh